

Ngân hàng**Đánh giá tác động của Thông tư 06/2023 sửa đổi Thông tư 39/2016**

- NHNN đã ban hành Thông tư 06/2023 vào ngày 28/6/2023 sửa đổi một số điều về quy định hoạt động cho vay của TCTD, chi nhánh NH nước ngoài.
- Chúng tôi nhận thấy TT06/23 sẽ giúp hoàn thiện khuôn khổ pháp lý cho vay của các TCTD, hướng dòng vốn đến dự án an toàn, hiệu quả.
- Việc ban hành TT06/2023 là cần thiết khi lãi suất cho vay đang giảm khá nhanh nhưng sẽ làm chậm tăng trưởng tín dụng ngành trong ngắn hạn.

Lãi suất cho vay của NHTM giảm mạnh từ việc điều chỉnh lãi suất điều hành

Với việc NHNN liên tục giảm lãi suất điều hành 4 lần trong 4 tháng gần đây, các NHTM cũng đều thực hiện các chính sách mạnh tay cắt giảm cho vay, hỗ trợ khách hàng gặp khó khăn. Theo thống kê của chúng tôi, nhiều NHTM đã thực hiện giảm đồng loạt 0,5-1 điểm % lãi suất cho vay với các khoản vay hiện hữu và vay mới; hoặc giảm từ 1 điểm % trở lên với các khoản vay phục vụ tiêu dùng có TSDB, bổ sung vốn lưu động, hoặc vay mới phục vụ hoạt động kinh doanh sản xuất. Tuy nhiên, việc lãi suất cho vay giảm sâu trong thời gian qua tiềm ẩn rủi ro khi nguồn vốn giá rẻ có thể chuyển sang phục vụ cho các dự án/mục đích dưới chuẩn, tạo nên rủi ro bong bóng tín dụng cho nền kinh tế. Trước tình hình đó, TT06/2023 được ban hành với 3 nội dung chính (i) bổ sung các mục đích vay vốn tiềm ẩn nguy cơ rủi ro cao không được cho vay, (ii) đốc thúc các NHTM tăng cường giám sát với các khoản vay phục vụ mục đích đầu tư kinh doanh chứng khoán; mua hoặc kinh doanh BĐS và (iii) tạo hành lang pháp lý cho các khoản vay được duyệt thông qua phương tiện điện tử.

Bổ sung quy định với các nhu cầu không được cho vay

TT06/23 đề xuất thêm một số quy định đối với các nhu cầu vốn không được cho vay, trong đó đáng chú ý bao gồm: (i) đảo nợ, (ii) để gửi tiền, (iii) thanh toán tiền góp vốn, mua chuyển nhượng phần vốn góp tại các CTCP chưa niêm yết, (iv) thanh toán tiền góp vốn hoặc hợp đồng hợp tác đầu tư với các dự án đầu tư không đủ điều kiện đưa vào kinh doanh. Việc bổ sung thêm các quy định này sẽ giúp phản ánh chính xác chất lượng tín dụng, thúc đẩy các doanh nghiệp thực hiện niêm yết trên TTCK. Ngoài ra, vì các NHTM thường chỉ giám sát lợi tức cố định và mục đích giải ngân của các khoản vay chứ không kiểm soát được tình hình kinh doanh hay nguồn trả nợ của bên nhận vốn góp (đối với các khoản vay để góp vốn), việc cho vay với các khoản vay góp vốn sẽ dẫn đến rủi ro tiềm ẩn về tính hiệu quả của các khoản vay này, cũng như tiềm ẩn nguy cơ tăng nợ xấu trong tương lai. Với việc quy định cho vay thắt chặt thêm, chúng tôi cho rằng Thông tư sẽ có thể làm chậm lại tăng trưởng tín dụng trong ngắn hạn tuy nhiên dài hạn sẽ đảm bảo an toàn hơn cho toàn bộ nền kinh tế. Tính đến ngày 15/06/23 tăng trưởng tín dụng toàn ngành chỉ đạt 3,36% so với đầu năm – mức thấp nhất trong vòng 10 năm trở lại đây. Cho năm 2023, chúng tôi kỳ vọng tăng trưởng tín dụng toàn ngành có thể đạt mức 10% - thấp hơn so với mục tiêu 14-15% của NHNN.

Tăng cường giám sát với các khoản vay kinh doanh chứng khoán, BĐS

Bên cạnh bổ sung các điều kiện không được cho vay, NHNN cũng yêu cầu các NHTM tăng cường kiểm tra hoạt động cho vay với mục đích đảo nợ, hoặc phục vụ mục đích đầu tư kinh doanh chứng khoán, bất động sản. Bằng việc tăng cường các quy định đối với việc giải ngân cho vay, TT06 sẽ giúp hướng dòng vốn tín dụng đến phục vụ các dự án/mục đích lành mạnh, mang tính giá trị cao với nền kinh tế.

Xây dựng cơ sở hành lang pháp lý với các khoản vay phê duyệt điện tử

Nhận thấy nhu cầu ngày càng cao của thị trường với các khoản vay phê duyệt thông qua phương tiện điện tử, NHNN đã xây dựng cơ sở hành lang pháp lý cho hoạt động này (quy trình đánh giá rủi ro, lưu trữ hồ sơ, quy định dư nợ cho vay tối đa của một khách hàng tại một TCTD không quá 100 triệu đồng). Chúng tôi cho rằng đây là những tín hiệu tích cực cho việc phát triển hoạt động cho vay tiêu dùng tại thị trường Việt Nam khi mà đến cuối 2022, dư nợ cho vay tiêu dùng của các công ty tài chính tiêu dùng đạt khoảng 220 nghìn tỷ đồng (+82% svck, chiếm 8,5% dư nợ cho vay tiêu dùng của toàn hệ thống).

Chuyên viên phân tích:

Nguyễn Thị Phương Thanh

thanh.nguyenphuong@vndirect.com.vn

Hình 1: Những thay đổi chính trong TT06/2023

	TT 39/2016	TT06/23 (sửa đổi TT39)	Đánh giá tác động
Bổ sung phương án sử dụng vốn trong hồ sơ cho vay với các khoản vay mua nhà ở	Áp dụng đối với các phương án, dự án thực hiện HĐKD (trừ nhu cầu phục vụ đời sống)	Bổ sung thêm phương án phục vụ nhu cầu đời sống để mua nhà ở, xây dựng, cải tạo nhà ở, chuyển nhượng quyền sử dụng đất để xây nhà ở	Quy định mới thiết lập chặt chẽ hơn về mặt quy trình, hồ sơ, kế hoạch trả nợ với các khoản cho vay với mục đích mua nhà để ở so với Thông tư cũ. Điều này sẽ giúp giảm thiểu rủi ro với ngân hàng nếu có biến động mạnh xảy ra tại thị trường BĐS, tuy nhiên cũng sẽ tác động tiêu cực đến khả năng tăng trưởng tín dụng cho vay mua nhà ở. Ngăn chặn tình trạng cho vay để chứng minh năng lực tài chính của khách hàng vay để đi du học, bảo lãnh, góp vốn thành lập doanh nghiệp, từ đó giúp đảm bảo cải thiện chất lượng tín dụng
Những nhu cầu vốn không được cho vay	n/a	Để gửi tiền	
	n/a	Để thanh toán tiền góp vốn, mua, nhận chuyển nhượng phần vốn góp tại các công ty chưa niêm yết trên TTCK hoặc chưa đăng ký giao dịch trên Upcom; Để thanh toán tiền góp vốn theo HĐ góp vốn, hợp đồng hợp tác đầu tư hoặc hợp đồng hợp tác kinh doanh với các dự án đầu tư không đủ điều kiện đưa vào kinh doanh theo quy định	Do các NHTM thường chỉ giám sát lợi tức cố định và mục đích giải ngân của các khoản vay chứ không kiểm soát được tình hình kinh doanh hay nguồn trả nợ của bên nhận vốn góp (đối với các khoản vay để góp vốn), việc hạn chế cho vay với các khoản vay góp vốn sẽ loại bỏ rủi ro của các khoản vay này, cũng như làm giảm nguy cơ tiềm ẩn tăng nợ xấu trong tương lai. Ngoài ra, TT cũng gián tiếp khuyến khích DN thực hiện niêm yết trên TTCK, công bố thông tin đầy đủ.
	n/a	Bù đắp tài chính cho các khoản vay (trừ khi đã được chi trả bằng chính vốn của khách hàng cho các dự án kinh doanh)	Hạn chế trường hợp cho vay để đảo nợ tại các TCTD, đặc biệt với các khoản vay phục vụ nhu cầu đời sống
Bổ sung kiểm soát việc cho vay với một số mục đích cụ thể trong quy định nội bộ của NHTM	n/a	Bổ sung thêm một số mục đích cụ thể, bao gồm: đầu tư chứng khoán, mua hoặc kinh doanh bất động sản, dự án đầu tư với hình thức đối tác công tư, phục vụ nhu cầu đời sống có giá trị lớn, và qua phương tiện điện tử	Với việc quy định cho vay thắt chặt thêm, chúng tôi cho rằng Thông tư 06 sẽ giúp hướng dòng vốn tín dụng đến phục vụ các dự án/mục đích lành mạnh, mang tính giá trị cao với nền kinh tế, nâng cao chất lượng tín dụng của ngân hàng. Tuy nhiên, đi kèm theo đó, TT cũng sẽ làm chậm tăng trưởng tín dụng toàn ngành trong ngắn hạn

Nguồn: VNDIRECT RESEARCH

Hình 2: Tăng trưởng tín dụng đến 15/6 đang ở mức thấp nhất trong nhiều năm trở lại đây

Nguồn: NHNN, VNDIRECT RESEARCH

Hình 3: Chúng tôi kỳ vọng tăng trưởng tín dụng toàn ngành có thể đạt 10% svck tại cuối năm 2023

Nguồn: NHNN, VNDIRECT RESEARCH

HỆ THỐNG KHUYẾN NGHỊ CỦA VNDIRECT

Khuyến nghị cổ phiếu

KHẢ QUAN	Khả năng sinh lời của cổ phiếu từ 15% trở lên
TRUNG LẬP	Khả năng sinh lời của cổ phiếu nằm trong khoảng từ -10% đến 15%
KÉM KHẢ QUAN	Khả năng sinh lời của cổ phiếu thấp hơn -10%

Khuyến nghị đầu tư được đưa ra dựa trên khả năng sinh lời dự kiến của cổ phiếu, được tính bằng tổng của (i) chênh lệch phần trăm giữa giá mục tiêu và giá thị trường tại thời điểm công bố báo cáo, và (ii) tỷ suất cổ tức dự kiến. Trừ khi được nêu rõ trong báo cáo, các khuyến nghị đầu tư có thời hạn đầu tư là 12 tháng.

Khuyến nghị ngành

TÍCH CỰC	Các cổ phiếu trong ngành có khuyến nghị tích cực, tính trên cơ sở vốn hóa thị trường gia quyền
TRUNG TÍNH	Các cổ phiếu trong ngành có khuyến nghị trung bình, tính trên cơ sở vốn hóa thị trường gia quyền
TIÊU CỰC	Các cổ phiếu trong ngành có khuyến nghị tiêu cực, tính trên cơ sở vốn hóa thị trường gia quyền

KHUYẾN CÁO

Báo cáo này được viết và phát hành bởi Khối Phân tích - Công ty Cổ phần Chứng khoán VNDIRECT. Thông tin trình bày trong báo cáo dựa trên các nguồn được cho là đáng tin cậy vào thời điểm công bố. Các nguồn tin này bao gồm thông tin trên sàn giao dịch chứng khoán hoặc trên thị trường nơi cổ phiếu được phân tích niêm yết, thông tin trên báo cáo được công bố của công ty, thông tin được công bố rộng rãi khác và các thông tin theo nghiên cứu của chúng tôi. VNDIRECT không chịu trách nhiệm về độ chính xác hay đầy đủ của những thông tin này.

Quan điểm, dự báo và những ước tính trong báo cáo này chỉ thể hiện ý kiến của tác giả tại thời điểm phát hành. Những quan điểm này không thể hiện quan điểm chung của VNDIRECT và có thể thay đổi mà không cần thông báo trước.

Báo cáo này chỉ nhằm mục đích cung cấp thông tin cho các nhà đầu tư của Công ty Cổ phần Chứng khoán VNDIRECT tham khảo và không mang tính chất mời chào mua hay bán bất kỳ chứng khoán nào được thảo luận trong báo cáo này. Các nhà đầu tư nên có các nhận định độc lập về thông tin trong báo cáo này, xem xét các mục tiêu đầu tư cá nhân, tình hình tài chính và nhu cầu đầu tư của mình, tham khảo ý kiến tư vấn từ các chuyên gia về các vấn đề quy phạm pháp luật, tài chính, thuế và các khía cạnh khác trước khi tham gia vào bất kỳ giao dịch nào với cổ phiếu của (các) công ty được đề cập trong báo cáo này. VNDIRECT không chịu trách nhiệm về bất cứ kết quả nào phát sinh từ việc sử dụng nội dung của báo cáo dưới mọi hình thức. Bản báo cáo này là sản phẩm thuộc sở hữu của VNDIRECT, người sử dụng không được phép sao chép, chuyển giao, sửa đổi, đăng tải lên các phương tiện truyền thông mà không có sự đồng ý bằng văn bản của VNDIRECT.

Nguyễn Tiến Dũng - Trưởng phòng

Email: dung.nguyentien5@vndirect.com.vn

Nguyễn Thị Phương Thanh – Chuyên viên Phân tích cao cấp

Email: thanh.nguyenphuong@vndirect.com.vn

Công ty Cổ phần Chứng khoán VNDIRECT

Số 1 Nguyễn Thượng Hiền – Quận Hai Bà Trưng – Hà Nội

Điện thoại: +84 2439724568

Email: research@vndirect.com.vn

Website: <https://vndirect.com.vn>